

andring. Naar det i Almindelighed gjælder om de specielle Bemærkninger, at det ikke er saa hensigtsmæssigt at komme ind paa dem ved en første Behandling, saa vil man formentlig give mig Ret i, at det maatte i en endnu høiere Grad gjælde om Alt, hvad der vedrører Redaktionen og Formen, at dette er Noget, som bedre henvises til Overveelse i et Udvalg eller en mindre Kreds; men iøvrigt vil jeg indrømme det ærede Medlem, at det forekommer mig, at hans Bemærkninger for tjene Paaagtelse, hvad deres særlige Indhold angaar.

Efter disse supplerende enkelte Bemærkninger er det kun nogle faa Ord, som jeg skal tillade mig at tilføje angaaende de mere almindelige Bemærkninger, som ere anførte mod Lovforslaget. Den ærede første Taler i Dag udtalte saaledes, at det forekom ham, at det var meget tvivlsomt, om der overhovedet var nogen Trang til en systematisk Ordning af Skiftelovgivning. Han knyttede dertil en Bemærkning om, at Udfæstet ikke kunde siges at give noget væsentligt Nyt, i alt Fald naar man til de nu gjældende positive Bestemmelser føjede, hvad der kan siges at have udviklet sig og sættet sig igjennem Praxis, dels Retsspraxis, dels administrativ Praxis, og forsaavidt man i enkelte Tilfælde afveg fra det Givne, maatte det vistnok siges at være tvivlsomt, hvorvidt man havde truffet det Rette. Hvad nu dette angaar, skal jeg tillade mig at fremhæve, at det vil være bekjendt for den ærede Landsthingsmand, saavel som for de andre ærede Medlemmer af det høie Thing, at Processkommissionen allerede i længere Tid har været beskæftiget med en Reform af vor Retsspleie og med, hvad i det Hele taget dermed staar i Forbindelse. Det foreliggende Lovforslag er at betragte som en Del af det hele store Arbejde, og en Del, som man har ment kunde lade sig udføre fra den store Reform, uden derved at foregribe Sagen i det Hele taget. Spørgsmaalet er altsaa ganske simpelt det, om det er naturligt, naar denne Del af Arbejdet lader sig tage for særskilt, da at gjøre det eller at glemme det, indtil det kunde sættes i Forbindelse med Reformerne i det Hele taget. I saa Henseende tillod jeg mig ved Forelæggelsen af Lovforslaget at udtale, at det forekom Regjeringen i den Modtagelse, som Konkursloven fik ifjor, at finde et Bineasbyrd om, at man i det Hele taget i Rigsdagen erkjendte, at det kunde være nyttigt og gavnligt at lade Reformerne komme frem til Behandling stykkevis, forsaavidt det overhovedet lod sig gjøre. Jeg tror endvidere, at man vil være enig i, at det vilde være unaturligt, naar man foreløbig har tilendbragt en Reform paa et saa vigtigt og betydningsfuldt Omraade som det, hvormed Konkursloven besatter sig, om man da, i Stedet for at lade slutte sig dertil det, som omfattes af nærværende Lovforslag, eller med andre Ord den Del af hele Skiftebehandlingen, som ikke er Gjenstand for Konkursloven, vilde

glemme Lovforslaget og holde det tilbage som en Reform, der kunde komme om nogle Aar. De ærede Medlemmer, som ville gjøre sig klart, hvilket overordentlig stort Arbejde en Reform, naar den kommer til at foreligge i sin Helhed, vil omfatte, ville vistnok anse det for meget heldigt, naar dette kan udfilles derfra, for at Opgaven kan blive forholdsvis mindre omfattende, naar den i sin store Almindelighed kommer til at foreligge paa et senere Stadium; men det er, — saaledes som det meget rigtig blev udtalt af det ærede Medlem for 1ste Kreds, som sidst havde Ordet, — en Misfjendelse af Lovforslagets Betydning, der er kommen til Orde ikke blot i den første ærede Talers Udtalelse, men ogsaa i, hvad der blev fremført af den ærede 2den Landsthingsmand for 11te Kreds (Kier), naar man paa Grund af den Omstændighed, at Lovforslaget ikke fremtræder med epokegjørende Forandringer og store Omvæltninger i den hidtil gjældende Retstilstand, vilde komme til, at Lovforslaget ikke derfor skulde være af nogen videre Betydning. For det Første vil det jo fremgaa af Behandlingen i Dag, at der paa ikke ganske faa Punkter kommer noget Nyt til, og noget Nyt, som man ved nærmere Overveelse dog maatte vil erkende ikke har saa ganske ringe Vægt; og dernæst turde det vist ogsaa være af ikke ganske ringe Betydning og Hensigtsmæssighed, at man i Stedet for en i Praxis uddannet Retstilstand faar bestemte Lovregler. Jeg kan forstaa, at Mænd, der ere opvogene i, med og under Udviklingen af denne Retstilstand, og som hver Dag færdes i den, ikke blot finde, at denne Retstilstand er tilstrækkelig omfattende, men ogsaa tilstrækkelig tydelig, skjøndt det dog maatte ogsaa kunde være muligt, at Uklarhed og Utydelighed kunde være tilstede selv for dem; men hvad jeg er overbevist om, er, at en stor Del af Befolkningen med Glæde hilser ethvert Forsøg fra Regjeringens Side paa overhovedet at samle de Rettsregler, der ordne Forholdene her i Landet i bestemte, klare, systematiske og overskuelige Love. Den ærede Landsthingsmand for 5te Kreds kom gjentagende tilbage til — hans Tante var væsentlig den — at naar der var Misnøie tilstede med Hensyn til Skiftebehandlingen, var denne grundet dels paa, at der i enkelte Tilfælde havde fundet Misligheder Sted fra offentlige Skifteforvalteres Side, og dels derpaa, at Skiftegebyrterne maatte siges at være meget uheldig ordnede. Hvad nu det Første angaar, erkjendte det ærede Medlem selv, at § 29 væsentlig sigtede til at afhjælpe denne Mislighed, hvorfor han ogsaa var meget tilfreds med denne Paragraf, ja saa tilfreds, at hvis man fulgte hans Ønske, saa strøg man maatte alle de andre og beholdt kun denne. Hvad det andet Punkt angaar, Sportellovgivningen, saa tilstaa jeg, at jeg ikke rigtig forstod den ærede Landsthingsmand; han erkjendte nemlig selv, at det ikke lod sig gjøre hverken i dette Lovforslag eller overhovedet paa dette Tidspunkt at fore-